

नमुना 2

विनाअनुदानित तत्वावर
(इंग्रजी माध्यम)

पुणे जिल्हा परिषद, पुणे
यशवंतराव चक्रवाण भवन
शिक्षण विभाग (प्राथमिक)
जा.क्र. जि.प.शिक्षण/प्राथ/खाप्राशा/ ५३२/२०२०
पुणे-१ दिनांक -२३/०९/२०२०

प्रति,
अध्यक्ष/सचिव/मुख्याध्यापक,
महाराष्ट्र ऑकेडेमी ऑफ इंजिनिअरिंग अॅण्ड एज्युकेशनल रिसर्च, पुणे चे
माईसे विश्वशांती गुरुकुल स्कूल,
127/1अ, पौड रोड, कोथरूड, पुणे – ४११०३८

विषय - बालकांच्या मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्क अधिनियम २००९ यांच्या कलम १८ च्या प्रयोजनार्थ,
बालकांना मोफत व सक्तीचा शिक्षणाचा हक्क नियम, २०११ याचा नियम ११ पोटनियम (४) अन्वये
शाळांना मान्यता प्रमाणपत्र देणेबाबत...

आपला दिनांक 28-05-2019 चा अर्जाच्या संदर्भात आणि त्यानंतर यासंदर्भात शाळांशी केलेला पत्रव्यवहार /
शाळेची केलेली तपासणी याआधारे मी शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), पुणे जिल्हा परिषद, पुणे दिनांक १ एप्रिल
२०१९ पासून ते दिनांक ३१ मार्च २०२२ पर्यंतच्या कालावधीसाठी मी इयत्ता १ ली ते ४ थी साठी महाराष्ट्र
ऑकेडेमी ऑफ इंजिनिअरिंग अॅण्ड एज्युकेशनल रिसर्च, पुणे संचालित माईसे विश्वशांती गुरुकुल स्कूल, 127/1अ,
पौड रोड, कोथरूड, पुणे वरील मान्यता ही खालील शर्तीच्या पूर्ततेच्या अधीन आहे.
मान्यतेचा कालावधी वाढवून मिळणार नाही आणि इयत्ता ४ थी नंतर मान्यता किंवा संलग्नता देण्यास कोणतेही बंधन
नसेल.

१. बालकांना मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिनियम २००९ (जोडपत्र एक) आणि महाराष्ट्र बालकांना मोफत व
सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्क नियम २०११ (जोडपत्र दोन) शाळा पालन करील.

२. शाळांन नजीकच्या दुर्बल घटकातील आणि वंचित गटातील बालकांना पहिल्या इयत्तेत त्या इयत्तेतील विद्यार्थी
संख्येच्या किमान २५- मर्यादेपर्यंत प्रवेश देता येईल आणि प्राथमिक शिक्षण पूर्ण होईपर्यंत त्यांना मोफत व सक्तीचे
शिक्षण देईल. परंतु आणखी काही असे की, पूर्वप्राथमिक इयत्तांच्या बाबतीतदेखील याप्रमाणे अनुपालन करण्यात
येईल.

३. परिच्छेद ३ मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या बालकांकरीता शाळेला अधिनियमाच्या कलम १२(२) नुसार प्रतीपूर्ती मिळेल.
अशी प्रतीपूर्ती मिळण्यासाठी शाळेला स्वतंत्र बँक खाते देण्यात येईल.

४. संस्था/शाळा कोणतेही कॅपिटेशन फी वसूल करणार नाही आणि कोणत्याही छाननी पद्धतीसाठी बालकास किंवा
त्यांच्या मात्यापित्यास किंवा पालकास भाग पाडणार नाही.

५. कोणत्याही बालकास वयाच्या पुराव्याच्या अभावी, धर्म, जात किंवा वंश, जन्मठिकाण किंवा यापैकी कोणत्याही
कारणास्तव शाळेमध्ये प्रवेश नाकारता येणार नाही.

६.(एक) शाळेत प्रवेश दिलेल्या कोणत्याही बालकास तो ज्या इयत्तेत असेल त्याच इयत्तेत रोखून ठेवले जाणार नाही
किंवा प्राथमिक शिक्षण पूर्ण होईपर्यंत शाळेतून काढून टाकण्यात येणार नाही.

७ (दोन) कोणत्याही बालकास शारिरिक शिक्षा किंवा मानसिक देण्यात येणार नाही.

(तीन) कोणत्याही बालकास प्राथमिक शिक्षण पूर्ण होईपर्यंत कोणत्याही परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक असणार
नाही.

(चार) प्राथमिक शिक्षण पूर्ण केलेल्या बालकास नियम २३ अन्वये निर्धारित केलेले प्रमाणपत्र देण्यात येईल.

(पाच) विकलांग / विशेष गरजा असलेल्या विद्यार्थ्यांच्या अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार समावेश करणेत येईल.

(सहा) अधिनियमाच्या कलम २३ (१) अन्वये निर्धारित केलेली किमान अहंताधारण न करणा-या शिक्षकांना अशी
किमान अहंता पाच वर्षांच्या कालावधीत संपादित करावी लागेल.

(सात) अधिनियमाच्या कलम २४(१) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेली त्यांची / तिची कर्तव्य शिक्षक पार पाडतील आणि

(आठ) शिक्षकाने / शिक्षिकेने खाजगी शिकवणीच्या कामात स्वतःला गुतवून घेऊ नये, याची सुनिश्चिती शाळा
करेल.

शाळा समुचित प्राधिकरणाने निर्धारित केलेल्या अभ्यासक्रमाच्या आधारे तयार केलेल्या पाठ्यक्रमाचे पालन करील. शाळा, अधिनियमाच्या कलम 19 मध्ये विहित केल्याप्रमानेन शाळेत उपलब्ध असलेल्या सुविधांच्या तुलनेत विद्यार्थ्यांना प्रवेश देईल.

शाळा, अधिनियमाच्या कलम 19 मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या मानकांचे व प्रमाणकांचे पालन करील. मागील तपासणीच्या वेळेत शाळेत उपलब्ध असलेल्या सुविधा खालीलप्रमाणे होत्या :-

- शाळेच्या परिसराचे क्षेत्रफळ : **9709.44 चौ.मी.**
- एकूण बांधकामाचे क्षेत्रफळ : **2076.43 चौ.मी.**
- खेळाचे मैदानाचे क्षेत्रफळ : **1016 चौ.मी.**
- वर्गखोल्यांची संख्या : **19**
- कार्यालय-नि-भांडार-नि-मुख्याध्यापकाची खोली **1**
- मुलासाठी व मुलीसाठी स्वतंत्र प्रसाधनगृह आहेत काय **मुले मुली**
संडास : **05 04**
मुता-या **16 13**
- पिण्याच्या पाण्याची सुविधा : आहे
- दुपारचे जेवण शिजवण्यासाठी स्वयंपाकघर :- नाही
- अध्यापन अध्ययन साहित्य/खेळ व क्रिडाविषयक सामग्री/ग्रंथालय यांची उपलब्धता : आहे
- वाचन साहित्य विनासायास उपलब्ध :- आहे (ग्रंथालय पुस्तक संख्या 2063 नियतकालिक/वर्तमानपत्र:1) मान्यता नसलेले वर्ग किंवा तुकड्या, शाळेच्या नावाने शाळेच्या परिसरात किंवा इतरत्र चालवता येणार नाहीत.
- 8. शाळेची इमारत किंवा इतर बांधकाम किंवा क्रिडांगण हे केवळ शिक्षणाच्या व कौशल्य विकासाच्या प्रयोजनार्थ वापरण्यात येतील.
- 9. शाळा सोसायटी नोंदणी नियम 1860 (1860 चा 21) किंवा मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम 1950 अन्वये नोंदणी झालेल्या संस्थेमार्फत चालविण्यात येत आहे.
- 10. शाळा कोणत्याही व्यक्तीच्या, गटाच्या किंवा व्यक्तिसंघाच्या किंवा इतर कोणत्याही व्यक्तीच्या फायद्याकरीता किंवा कोणताही नफा मिळण्यासाठी चालविण्यात येत नाही.
- 11. शाळेचे लेखे, सनदी लेखापालाकडून लेखापरिक्षित व प्रमाणित करून घ्यावेत आणि नियमानुसार योग्य लेखा विवरणपत्रे तयार करावीत. प्रत्येक लेखा विवरणपत्राची एक प्रत दरवर्षी जिल्हा शिक्षणाधिका-याकडे पाठवण्यात यावी.
- 12. तुमच्या शाळेला मिळालेला मान्यता सांकेतांक : प्राथ/काविअ/पीडीएमसी/**432** असा आहे.
- तसेच आपल्या शाळेचा **U-DISE No. 27251400912** आहे. या कार्यालयाशी कोणताही पत्रव्यवहार करताना कृपया तो नमूद करावा, याची नोंद घ्यावी.
- 13. मा. शिक्षण संचालक/जिल्हा शिक्षणाधिकारी वेळोवेळी मागणी करतील असे अहवाल व माहिती शाळेने सादर करावी किंवा शाळेच्या मान्यतेच्या शर्तीची निरंतर पूर्तता करण्यासाठी किंवा शाळेच्या कामकाजातील त्रुटी दूर करण्यासाठी शासन किंवा स्थानिक प्राधिकरण देईल अशा सूचनांचे पालन करावे.
- 14. संस्थेच्या नोंदणीचे कोणतेही असल्यास नूतनीकरण केल्याची सुनिश्चित करावी.
- 15. जोडपत्र तीन नुसार इतर शर्ती यासोबत जोडल्या आहेत.

नमुना 2

विनाअनुदानित तत्वावर
(इंग्रजी माध्यम)

पुणे जिल्हा परिषद, पुणे
यशवंतराव चक्राण भवन
शिक्षण विभाग (प्राथमिक)
जा.क्र. जि.प.शिक्षण/प्राथ/खाप्राशा/ ४३३/२०२०
पुणे-१ दिनांक - २४/०९/२०२०

प्रति,
अध्यक्ष/सचिव/मुख्याध्यापक,
महाराष्ट्र अँकेडेमी ऑफ इंजिनिअरिंग ऑण्ड एज्युकेशनल रिसर्च, पुणे चे
माईर्स विश्वशांती गुरुकुल स्कूल,
127/1अ, पौड रोड, कोथरुड, पुणे – 411038

विषय - बालकांच्या मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्क अधिनियम २००९ यांच्या कलम १८ च्या प्रयोजनार्थ,
बालकांना मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्क नियम, २०११ याचा नियम ११ पोटनियम (४) अन्वये
शाळांना मान्यता प्रमाणपत्र देणेबाबत...

आपला दिनांक 28-05-2019 चा अर्जाच्या संदर्भात आणि त्यानंतर यासंदर्भात शाळांशी केलेला पत्रव्यवहार /
शाळेची केलेली तपासणी याआधारे मी शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), पुणे जिल्हा परिषद, पुणे दिनांक १ एप्रिल
2019 पासून ते दिनांक ३१ मार्च 2022 पर्यंतच्या कालावधीसाठी मी इयत्ता ५ वी ते ८ वी साठी महाराष्ट्र
अँकेडेमी ऑफ इंजिनिअरिंग ऑण्ड एज्युकेशनल रिसर्च, पुणे संचलित माईर्स विश्वशांती गुरुकुल स्कूल, 127/1अ,
पौड रोड, कोथरुड, पुणे वरील मान्यता ही खालील शर्तीच्या पूर्ततेच्या अधीन आहे.
मान्यतेचा कालावधी वाढवून मिळणार नाही आणि इयत्ता ८ वी नंतर मान्यता किंवा संलग्नता देण्यास कोणतेही बंधन
नसेल.

1. बालकांना मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिनियम 2009 (जोडपत्र एक) आणि महाराष्ट्र बालकांना मोफत व
सक्तीच्या शिक्षणाच्या हक्क नियम 2011 (जोडपत्र दोन) शाळा पालन करील.
2. शाळांन नजीकच्या दुर्बल घटकातील आणि वंचित गटातील बालकांना पहिल्या इयत्तेत त्या इयत्तेतील विद्यार्थी
संख्येच्या किमान 25- मर्वांदेपर्यंत प्रवेश देता येईल आणि प्राथमिक शिक्षण पूर्ण होईपर्यंत त्यांना मोफत व सक्तीचे
शिक्षण देईल. परंतु आणखी काही असे की, पूर्वप्राथमिक इयत्तांच्या बाबतीतदेखील याप्रमाणे अनुपालन करण्यात
येईल.
3. परिच्छेद 3 मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या बालकांकरीता शाळेला अधिनियमाच्या कलम 12(2) नुसार प्रतीपूर्ती मिळेल.
अशी प्रतीपूर्ती मिळण्यासाठी शाळेला स्वतंत्र बँक खाते देण्यात येईल.
4. संस्था/शाळा कोणतेही कॅपिटेशन फी वसूल करणार नाही आणि कोणत्याही छाननी पद्धतीसाठी बालकास किंवा
त्यांच्या मात्यापित्यास किंवा पालकास भाग पाडणार नाही.
5. कोणत्याही बालकास वयाच्या पुराव्याच्या अभावी, धर्म, जात किंवा वंश, जन्मठिकाण किंवा यापैकी कोणत्याही
कारणस्तव शाळेमध्ये प्रवेश नाकारात येणार नाही.
6. (एक) शाळेत प्रवेश दिलेल्या कोणत्याही बालकास तो ज्या इयत्तेत असेल त्याच इयत्तेत रोखून ठेवले जाणार नाही
किंवा प्राथमिक शिक्षण पूर्ण होईपर्यंत शाळेतून काढून टाकण्यात येणार नाही.
- 7 (दोन) कोणत्याही बालकास शारिरिक शिक्षा किंवा मानसिक देण्यात येणार नाही.
(तीन) कोणत्याही बालकास प्राथमिक शिक्षण पूर्ण होईपर्यंत कोणत्याही परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक असणार
नाही.
- (चार) प्राथमिक शिक्षण पूर्ण केलेल्या बालकास नियम 23 अन्वये निर्धारित केलेले प्रमाणपत्र देण्यात येईल.
- (पाच) विकलांग / विशेष गरजा असलेल्या विद्यार्थ्यांचा अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार समावेश करणेत येईल.
- (सहा) अधिनियमाच्या कलम 23 (1) अन्वये निर्धारित केलेली किमान अर्हताधारण न करणा-या शिक्षकांना अशी
किमान अर्हता पाच वर्षांच्या कालावधीत संपादित करावी लागेल.
- (सात) अधिनियमाच्या कलम 24(1) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेली त्यांची / तिची कर्तव्य शिक्षक पार पाडतील आणि
(आठ) शिक्षकांने / शिक्षिकेने खाजगी शिकवणीच्या कामात स्वतःला गुतवून घेऊ नये, याची सुनिश्चिती शाळा
करेल.

शाळा समुचित प्राधिकरणाने निर्धारित केलेल्या अभ्यासक्रमाच्या आधारे तयार केलेल्या पाठ्यक्रमाचे पालन करील. शाळा, अधिनियमाच्या कलम 19 मध्ये विहित केल्याप्रमानेन शाळेत उपलब्ध असलेल्या सुविधांच्या तुलनेत विद्यार्थ्यांना प्रवेश देईल.

शाळा, अधिनियमाच्या कलम 19 मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या मानकांचे व प्रमाणकांचे पालन करील. मागील तपासणीच्या वेळेत शाळेत उपलब्ध असलेल्या सविधा खालीलप्रमाणे होत्या :-

• शाळेच्या परिसराचे क्षेत्रफळ :	9709.44	चौ.मी.
• एकुण बांधकामाचे क्षेत्रफळ :	2076.43	चौ.मी.
• खेळाचे मैदानाचे क्षेत्रफळ :	1016	चौ.मी.
• वर्गखोल्यांची संख्या :	19	
• कार्यालय-नि-भांडार-नि-मुख्याध्यापकाची खोली	1	
• मुलासाठी व मुलीसाठी स्वतंत्र प्रसाधनगृह आहेत काय	मुले	मुली
	संडास :	07
	मुता-या	07
• पिण्याच्या पाण्याची सुविधा : आहे	04	04
• दुपारचे जेवण शिजवण्यासाठी स्वयंपाकघर :- नाही		
• अध्यापन अध्ययन साहित्य/खेळ व क्रिडाविषयक सामग्री/ग्रंथालय यांची उपलब्धता :	आहे	
• बाचन साहित्य विनासायास उपलब्ध :- आहे (ग्रंथालय पुस्तक संख्या 600 नियतकालिक/वर्तमानपत्र:1) मान्यता नसलेले वर्ग किंवा तुकड्या, शाळेच्या नावाने शाळेच्या परिसरात किंवा इतरत्र चालवता येणार नाहीत.		
8. शाळेची इमारत किंवा इतर बांधकाम किंवा क्रिडांगण हे केवळ शिक्षणाच्या व कौशल्य विकासाच्या प्रयोजनार्थ वापरण्यात येतील.		
9. शाळा सोसायटी नोंदणी नियम 1860 (1860 चा 21) किंवा मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम 1950 अन्वये नोंदणी झालेल्या संस्थेमार्फत चालविण्यात येत आहे.		
10. शाळा कोणत्याही व्यक्तीच्या, गटाच्या किंवा व्यक्तिसंघाच्या किंवा इतर कोणत्याही व्यक्तीच्या फायद्याकरीता किंवा कोणताही नफा मिळण्यासाठी चालविण्यात येत नाही.		
11. शाळेचे लेखे, सनदी लेखापालाकडून लेखापरिक्षित व प्रमाणित करून घ्यावेत आणि नियमानुसार योग्य लेखा वेवरणपत्रे तयार करावीत. प्रत्येक लेखा विवरणपत्राची एक प्रत दरवर्षी जिल्हा शिक्षणाधिका-याकडे पाठवण्यात यावी.		
12. तुमच्या शाळेला मान्यता सांकेतांक : प्राथ/काविअ/पीएमसी/433 असा आहे. तसेच आपल्या शाळेचा U-DISE No. 27251400913 आहे. या कार्यालयाशी कोणताही पत्रव्यवहार करताना कृपया तो नमूद करावा, याची नोंद घ्यावी.		
13. मा. शिक्षण संचालक/जिल्हा शिक्षणाधिकारी वेळोवेळी मागणी करतील असे अहवाल व माहिती शाळेने सादर करावी किंवा शाळेच्या मान्यतेच्या शर्तीची निरंतर पूर्तता करण्यासाठी किंवा शाळेच्या कामकाजातील त्रुटी दूर करण्यासाठी शासन किंवा स्थानिक प्राधिकरण देईल अशा सूचनांचे पालन करावे.		
4. संस्थेच्या नोंदणीचे कोणतेही असल्यास नूतनीकरण केल्याची सुनिश्चित करावी.		
5. जोडपत्र तीन नुसार इतर शर्ती यासोबत जोडल्या आहेत.		

शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक)
पुणे जिल्हा परिषद, पुणे